

Свято української поезії

(до 9 листопада)

Звучить повільна мелодія

Ведуча: Ми – українці! Наша рідна земля – Україна! Ми пишаємося нашою Батьківщиною, нашою історією, нашими дідами-прадідами, нашими традиціями.

Ведучий: Тут ми народилися, зробили перші кроки, сказали перші слова. Саме тут ми почули звуки рідної мови, яка допомогла нам усвідомити самих себе.

Вірш «Тобі, земле моя...»

*Мій рідний край, земля моя свята,
Життя мого колиска калинова...
Тут синь гаїв і неба чистота,
І мила серцю українська мова.
Тут перший крок, і перша висота,
І я сама, і вся моя родина,
Щасливі та сумні мої літа,
І стежка в отчий дім одна-єдина.*

Вірш «Краю мій коханий...»

*Краю мій коханий, щире твоє слово,
Небо твоє ніжно-голубе,
Рідна Україно, земле колискова,
Обіймаю піснею тебе.
Світе мій широкий, воленько ласкава,
Доле моя, радосте моя!
Вічна Україно, квітне твоя слава
Невмирущим співом солов'я
Краю мій зелений, золото вербове,
Стежко моя, роси голубі!
Мати Україно, сонце чорноброве,
Уклоняюсь піснею тобі.*

(Юнак і дівчина в національному вбранні виносять хліб-сіль на вишитому рушнику)

Дівчина: *За народним звичаєм стрічаєм,
Як з давен ведеться на віку,
Ми гостей пшеничним хлібом
На чудовім тканім рушнику.*

Юнак: *Хай рясніють квіти малиново,
Пахне хай духмяно свіжий хліб,
Щоб і дар земний, і щире слово
Ви відчули, завітавши у наш дім.*

Пісня «Україна» Т. Петриненка

Вірш «Україно, п'ю твої зіниці...» В. Симоненка

Вірш «Горнись до тебе, Україно»

Горнись до тебе, Україно.
Як син до матері горнись
За тебе, рідна і єдина
Щодня я Богові молюсь.
Молюсь за тебе, Україно,
І свої сили віддаю,
Щоб відродити із руїни
Наш дух і славу бойову.
Очистимо усі джерела,
Дніпро-Славутич оживе,
І заспіваєм: «Ще не вмерла
Україна наша і не вмере».

Вірш

У цім краю з любові терпне серце,
Тривога світла доторка плеча.
Тут синім оком лісове озерце
Проводить вдаль скороминущий час.
Де материнки незбагненні чари,
Отут мій дім, отут моя земля.
Колосся піднімаючи до хмари
Під самий обрій пролягли поля.
Земля тремтить у сонячнім промінні,
Вже будить зайчик сонячний дуби.
...Лиш тут відчула я земне тяжіння,
Лиш тут я можу мріять і любити.

*** Пісня «Лише у нас на Україні»**

Ведучий: Полечу я у сни, у родинне тепло.

На світанку роси мама двері відчинить –
І запахне бузок, бо не все одцвіло.
Бачу поле і сад, чую слово правдиве,
З тополиних доріг повертаю сюди.
Я спішу до землі, до зеленого дива,
До свого джерела, до живої води.
Тут навіки бузком охрестилася хата,
Тут не раз я горів у вогні каяття.
Можна мати усе, а Вітчизни не мати.
Україно моя, ти одна як життя.

Ведуча: Людина не може вважати себе культурною, освіченою, якщо вона не знає

мови народу, серед якого живе. Це священний обов'язок кожного – знати рідну мову, історію свого народу.

Ведучий: У Декларації про державний суверенітет України зазначається, що Україна забезпечує національно-культурне відродження українського народу, його історичної свідомості і традицій. Водночас право на національно-культурний розвиток гарантується представникам усіх національностей, які проживають на території нашої держави.

Вірш «У дитячому серці жила Україна»

*У дитячому серці жила Україна –
Материнські веселі і журні пісні,
Та за мову мужицьку не раз на коліна
Довелося у школі ставати мені.
Непокривлену душу хотіли зламати,
Та ламалися тільки болючі кії.
Наді мною ночами відплакала мати,
Я не зрікся ні мови, ні пісні її.
І померла в гризоті вона молодого,
Залишився назавжди без матері я,
Та не був ні хвилини в житті сиротою,
Бо вела мене далі Вкраїна моя!*

Ведуча: Українська мова, як неопалима купина –вічна і нездоланна, пробиває стіну байдужості, темряви в душах людей.

Ведучий: Без мови не може існувати народ. Ми захищаємо не просто мову, а гідність нашої нації, її право на існування.

Вірш «О рідне слово, хто без тебе я ?...» Д. Павличка

Вірш «Слово про мову»

Ведуча: Найперші слова, які чує дитина, це слова, сказані мамою. І перше слово, яке вимовляє дитина – «мама».

Ведучий: Саме батьки дають нам життя, вчать нас жити. Тому безліч віршів і пісень присвячені батьку та матері.

Вірш «Можна в світі чимало зробити...»

*Можна в світі чимало зробити:
Перетворити зиму на літо,
Можна моря й океани здолати,
Гору найвищу штурмом узяти.
Можна пройти і хащі...
Тільки без мами не можна нізащо,
Бо найдорожче стоїть за словами:
В світі усе починається з мами.*

Вірш «Я рідну хатину згадаю»

*Я рідну хатину згадаю –
Оту, що стоїть край села...
І спів соловейка у гаю,
І стежку, що в світ повела.*

*І промені першого сонця
У житах, як в річці на дні,
І сині, як очі, віконця,
Що світять і досі мені.
Згадаю кохану матусю,
Яка все стоїть край воріт,
І вас, не забутий татусю,
Що ждете мого вороття.
Бо знав соловейко у гаю
І стежка, що в світ повела...
То ж як я тебе не згадаю,
Стежинко моя край села?*

***Пісня акапельно «Виростеш ти сину»**

Ведуча: Роки проходять і діти виростають та розлітаються по світу. Але мамина пісня залишається назавжди у серці та кличе до батьківської хати.

Ведучий: І де б ви не були, яких висот не досягли б нехай у ваших душах завжди квітнуть добро та співчуття, виховані вашими батьками.

***Пісня «Мамина вишня»**

Ведуча: Життя швидкоплинне, все проходить, все змінюється. Але є і вічні цінності, які не підвладні часу.

Ведучий: Вічною темою в літературі, мистецтві та житті є тема кохання. Скільки існуватиме людина, стільки існуватиме й кохання.

Ведуча: Кохання окриляє, оновлює душу, надихає на героїчні вчинки.

Ведучий: Хоча про кохання в мистецтві сказано вже багато, кожен закоханий пише свою неповторну історію.

Вірш «Уста говорять: він навіки згинув...» Л. Українки

***Пісня «Пташечка»**

Вірш «Не жаль мені, що я тебе кохаю»

*Не жаль мені, що я тебе кохаю,
Та в нас дороги різно розійшлись.
Ні, не кажи, що зійдуться колись!
Не зійдуться, мій друже, я те знаю.
Моє кохання – то для тебе згуба.
Ти наче дуб високий та міцний,
Я ж наче плющ, похилий та смутний, –
Плюща обійми гублять силу дуба.
Та без притулку плющ зелений в'яне,
Я не зав'яну, я знайду руїни,
Я одягну обдерті, вбогі стіни.
Зелений плющ оздобою їм стане.
В країну смутку вітерець прилине
І принесе мені луну розмови
Від мого дуба любого з діброви*

І спогад любих літ повік не згине.

Ведучий: Згадаємо Івана Франка і Ольгу Рошкевич та їхнє кохання, яке стало ще однією сторінкою української інтимної лірики.

Юнак-Франко: *У листі до Кримського я писав: «Ще у гімназії я влюбився у дочку одного руського попа. Наша любов тяглася 10 літ, батьки зразу були схильні мені, надіючись, що зроблю блискучу кар'єру, але по моїм процесі 1878-1879 рр. заборонили мені з'являтися в своїм домі, а в 1880 році присилували панну вийти заміж за іншого... Се був для мене важкий удар».*

(Встає і говорить до глядачів) Я любив її усе життя. Ідеал не перестає ніколи бути ідеалом, якщо його навіть втрачають.

***Пісня «Чого являєшся мені...»**

Ведуча: У віршах Олександра Олеся у кожному рядку звучить мелодія кохання.

Вірш «Сміються, плачуть солов'ї»

*Сміються, плачуть солов'ї
І б'ють піснями в груди:
«Цілуй, цілуй, цілуй її, –
Знов молодість не буде!
Ти не дивись, що буде там,
Чи забуття, чи зрада:
Весна іде назустріч вам,
Весна в сей час вам рада.
На мент єдиний залиши
Свій сум, думки і горе –
І струмись власної душі
Улий в шумляче море.
Лови летючу мить життя!
Чаруйсь, хмільй, впивайся
І серед мрій і забуття
В розкошах закохайсь...*

Ведучий: Поет не просто пише про кохання, а оспівує саме життя. Інтимна лірика П. Тичини поєднує глибокі почуття до коханої з закоханістю у життя, навколишній світ.

*Ви знаєте, як липа шелестить
У місячні весняні ночі? –
Кохана спить, кохана спить,
Піди збуди, цілуй їй очі,
Кохана спить...
Ви чули ж бо: так липа шелестить.
Ви знаєте, як сплять старі гаї? –
Вони все бачать крізь тумани.
Ось місяць, зорі, солов'ї...*

«Я твій», – десь чують дідугани.

А солов'ї!..

Та ви вже знаєте, як сплять гаї!

Вірш «Компаньйонка» на фоні мелодії скрипки.

***Пісня «Двічі в одну річку»**

Ведуча: Разом з Максимом Рильським ми проходимо усі етапи кохання: від першого захоплення до любові зрілої досвідченої людини.

***Пісня «І я на небі»**

Ведучий : «Співець кохання», – так називають Володимира Сосюру. Кожна дівчина хотіла б почути від коханого слова, які належать саме цьому поетові

Вірш «Так ніхто не кохав» В. Сосюри.

Ведучий : Для геніальної Ліни Костенко, вірші якої стали класикою української інтимної лірики, кохання – це світле почуття.

Вірш «Світлий сонет».

*Як пощастило дівчині в сімнадцять,
сімнадцять гарних неповторних літ!*

Ти не дивись, що дівчина сумна ця.

Вона ридає, але все як слід.

Вона росте ще, завтра буде вишенька.

Але печаль приходить завчасу.

*Це ще не сльози – це квітуха вишенька,
що на світанку струшує росу.*

*Вона в житті зіткнулась з неприємністю:
хлопчина їй не відповів взаємністю.*

*І то чому: бо любить іншу дівчину,
а вірність має душу неподільчиву.*

Ти не дивись, що дівчина сумна ця.

Як пощастило дівчинці в сімнадцять!

***Пісня «Палала»**

Ведуча: Вірші Ліни Костенко не мають віку, кожна жінка знаходить в них щось своє.

Вірш «Спини мене, отямся і отям»

Спини мене, отямся і отям...

Така любов буває раз в ніколи,

Вона ж промчить над зламаним життям,

За нею будуть бігти видноколи.

Вона ж порве нам спокій до струни,

Вона ж слова поспалює вустами,

Спини ж мене і схамени,

Ще поки можу думати – востаннє.

Ще поки може, у але вже не можу,

Настала черга й на мою зорю,

Чи біля тебе душу відморожу,

Чи біля тебе полум'ям згорю.

Ведучий: Вірші про кохання чарують нас своєю чуттєвістю, музичністю, яскравими образами.

Ведуча: Разом з ліричною героїнею ми сумуємо за коханим, якого немає поруч

Вірш «Уже і ранок вибрався з туману...»

Уже і ранок вибрався з туману,

Подався через поле навмання.

Без тебе я самотня, мій коханий.

Немов життя без завтрашнього дня.

Вигойдується вітер в верховітті,

Засліплений красою жовтих фей,

Мені так журно в цім чарівнім світі.

Так нестача тебе, казковий Грей.

А моя осінь має жовті крила.

І я своїх надій не хороню.

Бо ще побачу я твої вітрила,

Як спалахи купальського вогню.

*** Пісня «Не в тому річ...»**

Ведучий : Кохання – це сяйво, це спалах, це казка, це сон, без якого наше життя стало б сірим та одноманітним.

Вірш «Любов – це сон» А. Перерви.

Любов – це сон, якого не згадаю.

Лиш пам'ятаю – радісно було!

Ущент розбите дзеркало складаю,

Щоб зазоріло в нім твоє чоло.

Була така ти рідна і моя вся,

Тоненька і тремтяча, мов свіча.

Над першим смутком легко я сміявся,

Над другим – довго в розпачі мовчав.

Ось ми ідем. І місяць кладку стелить –

Вузенька кладка, тьмяна і хистка!

Роса досвітня по холодних стеблах

Беззахисна і болісно стіка...

Так прагнув я вернути сон юначий!

З уламків скла я дзеркало стулив.

Але тебе у ньому не побачив –

Лиш спалах щастя очі обпалив.

Ведуча: Українські поети оспівували у своїх творах кохання, віру в непереможність людини, її велич та добро. І це надихає нас, додає нам сили, вказує орієнтири.

Ведучий: Поезія звеличує душу, виховує людину, вчить краси. Закохавшись одного

разу в поетичне слово, ти пронесеш цю любов крізь роки.

**Всі співають пісню «Як у нас на Україні»*

Джерело доступу: <https://urok.osvita.ua/materials/outschool/69947/>